

Κριτική Θεάτρων

«Θάψτε τούς νεκρούς»

ΤΟΥ ΙΡΒΙΝ ΣΩΟΥ.—ΜΕΤ. Γ. ΣΕΒΑΣΤΙΚΟΓΛΟΥ

ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ «ΠΟΡΕΙΑ»

Έργο μακάβρια συγκλονιστικό είναι ή αντίπολεμική τραγωδία του "Ιρβιν Σώου «Θάψτε τούς νεκρούς», που παρουσιάζει ή θίασος 'Ηνωμένων Καλλιτεχνών στο θέατρο «Πορεία».

Είναι οί νεκροί του πολέμου, που έγείρονται κι' άρνούνται να ένταφιασθούν. "Αδίκα οί ιερείς ή' άρχίσουν να ψέλνουν τή νεκρώσιμη ακολουθία, μάταια ή' άρχιστράτηγος θά τούς άπευθύνι φλογερή πατριωτική έκκλησι να κατακλιθούν ήρεμα, άνώφελα κι' όλοι οί άλλοι θά πασχίσουν να τούς αλλάξουν γνώμη. Αύτοί, εκεί, θά μείνουν όρθοστηλωμένοι, άρνούμενοι να ξαναγαυρίσουν στο κύο χώμα τής μαύρης γής.

Δέν θ' άπομείνη άλλο παρ'ά να κληθούν οί γυναίκες τους, οί άδελφές, οί φίλες, οί μαννάδες, να τούς κεντρίσουν τήν καρδιά, να τούς έξηγήσουν ότι δέν είναι δυνατό νεκροί αύτοί να ξαναγαυρίσουν κοντά τους, κοντά στους ζωντανούς.

'Αλλά εκείνοι θά θυμηθούν τις παλιές καλές και θλιμμένες μέρες τής ζωής, που όση πίκρα κι' άν στάζουν δέν θά πάψουν να είναι γλυκές μέσ στο φώς και τή θαλπωρή του ήλιου. Και θ' άρνηθούν πάλι να ξαναγαυρίσουν στήν παγωμένη κρύπτη. "Εστω κι' άν σκοτωθή ή άδερφή, έστω κι' άν τρελλαθή ή μάνη, άντικρύζοντας το σακατεμένο πρόσωπο του άγαπημένου γιου, όσο κι' άν τούς ξαναθερίση το πολυβόλο του μανιασμένου στρατιωτικού... Πάντα όρθοί αύτοί θά πορευθούν για τή ζωή. Αύτη και είναι ή άνατριχιαστική κραυγή διαμαρτυρίας τους για τόν όδικο χαμό, ή έμπρακτη διεκδικησι τής ζωής.

Κηρυγματικό και σκληρό, μονοκόμματο στο πρώτο μέρος το έργο, κουράζει και συνθλίβει. Στο δεύτερο, έχει ποίηση, συνκίνησι, δραματικότητα.

Θίασος συνόλου οί 'Ενωμένοι Καλλιτέχνες, δίνουν και έργο συνόλου. Με περισσότερες ίσως από όσες θάπρεπε κραυγές και με λιγώτερες από όσες θά χρειάζονταν ίσως έκφραστικές ικανότητες. Τούς διέφυγε στο πρώτο μέρος το στοιχείο του σαρκασμού καθώς το έκάλυψε ή κραυγαλέα ύπερβολή του μακαβρίου. Στο δεύτερο, οί «νεκροί» και οί γυναίκες μίλησαν με πιότερη καρδιά, με ζεστότερη φωνή.

Ταιριαχτό είναι το λιτό σκηνικό του Γ. Στεφανέλλη, όπως και ή μουσική υπόκρουσι που φρόντισε ή Τόνια Καραλή. 'Η μετάφρασι είναι του Γ. Σεβαστίκογλου. 'Ο σκηνοθέτης Γ. Θεοδοσιάδης πέτυχε, σ' ένα μικρό χώρο να κινήση άρμονικά ένα δυσκολοκίνητο πλήθος.

Μια τελευταία, άσχετη ίσως, αλλά χρησιμη σημείωσι: Καλοί οί έταιρικοί θίασοι. Χρειάζονται ένίσχυσι. Πρέπει να τήν έχουν. 'Αλλά πρέπει και κάποιος πιο υπεύθυνα να τούς κατευθύνι. Στόν καταρτισμό, τούλάχιστο, ένός δραματολογίου. Με προσοχή και περίσκεψι. Με έργα άνταποκρινόμενα κατά κάποιον τρόπο στις σημερινές απαιτήσεις του ανθρώπου και του θεάτρου. Στήν ουσία και τή μορφή. Χωρίς περιττές και άνεδαφικές μονομέρειες. 'Εξετάσεις και μάχη δίνουν για να σταθούν. Και θά 'ναι κρίμα να πέσουν.

ΜΠΑΜΠΗΣ Δ. ΚΛΑΡΑΣ